TULOSBUDJETTI 2019

HKLjk 13.12.2018

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

SISÄLLYSLUETTELO

1. Yleistä 2

2. HKL:n tavoitteet 2019 3

3. Käyttötalous, rahoitus ja investoinnit 2019 13

4. Henkilöstösuunnitelma 2019 23

TAULUKOT

3.1. HKL:n tuloslaskelma 16
3.2. HKL:n rahoituslaskelma 17
3.3. HKL:n tunnusluvut 18
3.4. HKL:n investoinnit yhteensä vuonna 2019 19
3.5. HKL:n isoimmat investoinnit 2019 omaisuuslajeittain 20
4.1. HKL:n henkilöstömäärä 23

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

1. YLEISTÄ

HKL tuottaa raitio-, metro- ja lauttaliikenteen sekä joukkoliikenteen infraan liittyviä palveluja. HKL:n toimintayksiköt ovat liikennöintiyksikkö, infra- ja kalustoyksikkö, kunnossapitoyksikkö, toiminnanohjausyksikkö sekä yhteiset palvelut -yksikkö. HKL:n henkilömäärä on keskimäärin 1 284 henkilöä vuonna 2019.

Tulosbudjetissa asetetut tavoitteet pohjautuvat vuonna 2016 johtokunnassa hyväksytyn HKL:n tavoiteohjelman tavoitteisiin sekä valtuuston vuonna 2017 hyväksymään kaupungin strategiaan.

Tulosbudjetissa esitettävät HKL:n sitovat tavoitteet ovat samat kuin kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin talousarviossa 2019.

HKL:n liikennesuoritteet tulevat kasvamaan vuonna 2019. Paikkakilometrit nousevat metroliikenteessä 2,1 % ja raitioliikenteessä 7,5 %. Metroliikenteessä suoritetasoa nostaa länsimetron liikennetarjonnan lisääminen Matinkylään keväällä 2019 ja raitioliikenteessä uusien vaunujen käyttöönotto. Uusissa vaunuissa on asiakaspaikkoja vanhoja vaunuja enemmän.

HKL:n liikevaihto on 224,2 (2018: 201,8) milj. euroa vuonna 2019. HKL:n tilikauden tulostavoite on nolla.

HKL:n nettoinvestoinnit ovat 172,6 milj. euroa. Talousarviossa HKL:n investoinnit olivat 156,1 milj. euroa. Investointimäärä vuodelle 2019 on täsmentynyt syksyn aikana ja monet HKL:n investoinnit tai niiden maksuerät ovat siirtyneet vuodelta 2018 vuodelle 2019. HKL:n tulosbudjetti on tehty niin, että lainamäärä vuodelle 2019 ei ylitä talousarvion lainamäärää.

Vuoden 2019 suurimmat investointikohteet ovat Artic-raitiovaunut 37,7 milj. euroa, Raide-Jokerin ratainfran investoinnit 33,8 milj. euroa, M100-metrojunien peruskorjaus 7,7 milj. euroa, Raide-Jokerin varikko 5,0 milj. euroa, Helsingin metron asetinlaite 4,4 milj. euroa ja Sörnäisten metroaseman muutokset sekä vesieristeen korjaaminen 4,0 milj. euroa.

Uutta lainaa (kaupungin sisäistä) arvioidaan nostettavan 265,8 milj. euroa vuonna 2019. Talousarviossa lainamäärä oli 266,6 milj. euroa.

Omavaraisuusaste on 41,3 % (2018: 46,4) vuonna 2019.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

2. HKL:N TAVOITTEET 2019

2.1. Kaupunkiyhteiset toimenpiteet kaupunkistrategian toteuttamiseksi ja yhteistyö kaupungin sisällä

Keskeisimmät toimenpiteet kaupunkistrategian toteuttamiseksi vuonna 2019

Kaupunkistrategian teema	Toimenpiteet	Keskeisimmät toimialatason strategiamittarit
Maailman toimivin kaupunki	Joukkoliikenteen palvelujen asiakaslähtöinen kehittäminen kokonaisuutena. Joukkoliikenneinfran ja liikennevälineiden esteettömyyden parantaminen.	Asiakastyytyväisyys Esteettömyysindeksi (pysäkit ja kalusto)
Kestävän kasvun turvaaminen	Merkittävimpien joukkoliikenne-infran hankkeiden (Raide-Jokeri, Kruunusillat, omat varikkohankkeet) toteuttaminen kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Liityntäpysäköintiverkoston ja asemien käyttäjälähtöinen kehittäminen saumattomasti osaksi liikkumista raitiovaunulla, metrolla tai pyöräillen.	Infrahankkeiden eteneminen taloudellisissa ja aikataulullisissa raameissa Liityntäpysäköinnin kehittäminen ja laadun parantaminen, metroasemien kaupallinen kehittäminen, matkustajamäärät
Uudistuvat palvelut	Kaupunkipyöräpalvelun laajentaminen ja pyöräilyn palvelutason (pyöräkeskukset ja pyörien liityntäpysäköinti) parantaminen. Sähköisen ajoneuvoliikenteen kasvun mahdollistaminen.	Pyöräilypalvelujen laajentaminen (asemien ja pyörien määrien kasvattaminen), kaupunkipyörillä ajettujen matkojen määrä, uusien käyttäjien määrä, käyttäjien asiakastyytyväisyys Bussien latausinfran laajentuminen
Vastuullinen taloudenpito	Omaisuudenhallintaa kehittämällä varmistetaan HKL:n pääoman tuottava käyttö.	Toiminnan kokonaistuottavuus, kaluston käytön tehokkuus, investointihankkeiden toteutuneet kustannukset, ratainfran ylläpitokustannukset

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

Yhteistyö edellä mainitussa kokonaisuudessa toimialojen ja muiden toimijoiden välillä.

Kaupunkiyhteiset hankkeet	Toimenpiteet
Kiinteistöstrategia	Kehitetään HKL:n hallussa olevien kiinteistöjen käyttöä yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Tämä tarkoittaa liityntäpysäköintialueiden ja asemien palveluiden ja maankäytön kehittämistä pääoman käytön tehostamiseksi ja asiakkaita edelleen paremmin palveleviksi mm. vuokraustoimintaa kehittämällä. HKL:n varikkostrategiaa toteutetaan suunnitellulla tavalla (Vallilan ja Töölön varikoiden käyttötarkoituksen muutos ja kehitys, Ruskeasuon ja Koskelan alueiden kehitys).
Liikkumisohjelma	Pyöräilyn edistäminen mm. reittejä, pysäköintiä ja neuvontaa kehittämällä sekä kaupunkipyöräpalvelun laajentaminen kattamaan kehä 1:n sisäpuolisen alueen (88 asemaa, 880 pyörää).
Maapoliittiset linjaukset	Raitioteiden toteutus uusille asuntoalueille etupainotteisesti, varikkoalueiden kehittäminen mm. asumiseen.
Päästövähennysohjelma	Hiilineutraali Helsinki –toimenpideohjelmaan osallistuminen, 100 % uusiutuvan sähkön hankinta, energiansäästötoimenpiteiden toteuttaminen.

Toimialojen yhteissuunnittelun teemat	Toimenpiteet
Asiakaskokemus ja asiakastyytyväisyys	HKL kehittää jatkuvasti oman henkilöstönsä asiakaspalveluosaamista. Esteettömyyttä parannetaan systemaattisesti sekä kalustossa että pysäkeillä. Asiakaspalautteisiin vastataan aktiivisesti ja sidosryhmien kanssa käydään proaktiivista vuoropuhelua. Liikenteen luotettavuutta ja häiriönhallintaa parannetaan entisestään.
Bulevardien suunnittelu ja liikennejärjestelmä	Osallistuminen Vihdintien ja Tuusulanväylän kaupunkibulevardien sekä Viikin-Malmin pikaraitioteiden suunnitteluun.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

2.2. HKL:n sitovat tavoitteet 2019

Vastuullinen taloudenpito

- Tilikauden tulos on vähintään nolla (0)
- Toiminnan kokonaiskustannukset (liikelaitoksen kustannukset ennen varauksia) per paikkakilometri laskevat (positiivinen tuottavuuskehitys).

Kestävän kasvun turvaaminen

- Liikennöinnin luotettavuus raitio- ja metroliikenteessä säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 99,84 %; Metro 99,84 %)
- Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus säilyvät vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 4,22; Metro 4,18)

Uudistuvat palvelut

- Raitio*- ja metroliikenteen asiakastyytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (Raitio 4,03; Metro 4,19) *Raitioliikenteen arvosana päivitetty talousarviovaiheen 4,04 → 4,03 johtuen kyselyyn 2018 alussa tehdystä muutoksesta)

2.3. HKL:n muut toiminnalliset tavoitteet 2019

Henkilöstö

- Henkilöstötyytyväisyyskyselyssä mitattu Johtamisen ja esimiestyön arvosana paranee
- Vakavista työtapaturmista johtuvien sairaspoissaolopäivien määrä laskee 25 % (työpaikkatapaturmataajuus).

Kehittäminen

- Seuraavien strategisten kehitysohjelmien toteutuminen suunnitelman mukaisesti:
  - Operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma
  - Omaisuuden hallinnan kehitysohjelma
  - Turvallisuuden kehitysohjelma
  - Henkilöstöohjelma
- Raide-Jokerin toteutus etenee suunnitelman mukaisesti
- Kruunusiltojen valmistelu etenee suunnitelman mukaisesti
- Varikkostrategian valmistelu ja toteutuksen suunnittelu etenevät suunnitelman mukaisesti

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

Vastuullisuus

HKL:n toimintaa ohjataan ja kehitetään ISO 9001- , ISO 14001- ja OHSAS 18001 –sertifioidun toimintajärjestelmän mukaisesti. HKL:n palvelujen laatua kehitetään asiakkailta ja sidosryhmiltä saadun palautteen sekä vuosittaisten Inspecta Sertifiointi Oy:n suorittamien ulkoisten ja HKL:n oman henkilöstön suorittamien sisäisten auditointien tulosten perusteella. HKL on sitoutunut Helsingin kaupunkistrategian ja ympäristöpolitiikan mukaisiin ympäristö- ja esteettömyystavoitteisiin.

HKL:n taloudellisen vastuun tavoitteena on kustannustehokkuus. Sosiaalisen vastuun tavoitteet liittyvät mm. asiakastyytyväisyyteen, turvallisuuteen, esteettömyyteen ja henkilöstön hyvinvointiin, ja ne on esitetty edellä.

HKL:n merkittävimmät ympäristö- ja esteettömyystavoitteet on viety yksiköiden tuloskortteihin. HKL:n toiminnan kannalta tärkeimmät tavoitteet vuodelle 2019 ovat:

- Kokonaisenergiankulutus laskee 1 % vuodessa (MWh/milj. paikka-km)
- Uusiutuvan sähkön osuus on 100 %
- Ympäristökriteerien käyttöä lisätään hankintaprosesseissa
- Materiaalihyötykäytettävän jätteen %-osuus kasvaa
- Esteettömyyden taso paranee vuoden 2018 tasosta

2.4. HKL:n tuloskorttitavoitteet vuodelle 2019

HKL:n tuloskortti sisältää konsernin kaikkia yksiköitä ohjaavat yhteiset toiminnalliset tavoitteet sekä yksikkökohtaiset toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2019.

Henkilöstö

HKL:n yhteinen tavoite	Yksikkökohtaiset tavoitteet
Henkilöstön luottamus työnantajaa kohtaan paranee. Great Place to Work -tutkimustuloksena saatu Trust Index -arvo paranee (2017: 39 %).	**LIIK:** Trust Index -arvo nousee 35 %: iin (2017: 32 %) ja Uskottavuus-arvo nousee 35 %: iin (2017: 25 %). **INKA**: Trust Index -arvo nousee XX %: iin (2017: 42 %). **KUPI:** Trust Index -arvo nousee 70 %: iin (2017: 45 %). **YHPA:** Trust Index -arvo nousee 57 %: iin (2017: 52 %). Yhteishenki-arvo nousee 52 %: iin (2017: 42 %). Johto on onnistunut työtehtävien jakamisessa ja koordinoimisessa –arvo nousee 35 %: iin (2017: 30 %). **TO:** Trust Index -arvo nousee 65 %: iin (2017: 59 %) ja Oikeudenmukaisuus-arvo nousee 50 %: iin (2017: 44 %).

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

Työpaikkatapaturmataajuus (kpl tapaturmaa/miljoona työtuntia) laskee 25 % vuoden 2018 tasosta (1-6/2018 toteuma koko HKL:ssä: 37 kpl tapaturmaa/miljoona työtuntia).	**LIIK:** Muista kuin kolareista aiheutuvien työpaikalla tapahtuvien työtapaturmien määrä laskee 25 % vuoden 2018 tasosta (1-6/2018 työpaikkatapaturmataajuuden toteuma: 52 kpl tapaturmaa/miljoona työtuntia). **INKA**: Koko HKL:n henkilöstön sairaspoissaoloja ja työtapaturmia ennaltaehkäiseviä ja korjaavia toimenpiteitä on tunnistettu, analysoitu ja toteutettu systemaattisesti. Työtapaturmat ja -poikkeamat on kirjattu ja niillä on seuranta. **KUPI:** Työpaikkatapaturmataajuus (kpl tapaturmaa / milj. työtuntia) laskee 25 % vuoden 2018 tasosta (1-6/2018 toteuma: 23 kpl tapaturmaa/miljoona työtuntia). **TO:** Työpaikkatapaturmataajuus on toimiva johdon mittari ja tulokset käsitellään johdossa systemaattisesti. Tulokset ovat näkyvissä toimipaikoilla.
Työsuojelupakkiin tehtyjen turvallisuuspoikkeamailmoitusten/-havaintojen yhteismäärä on 25 % korkeampi kuin vuonna 2018.	**LIIK**: Työsuojelupakkiin tehtyjen turvallisuuspoikkeamailmoitusten/-havaintojen yhteismäärä on 25 % korkeampi kuin vuonna 2018 (ennuste 215 kpl) eli yhteensä vähintään 268 kpl. **KUPI:** Työsuojelupakkiin tehtyjen turvallisuuspoikkeamailmoitusten/-havaintojen yhteismäärä on 25 % korkeampi kuin vuonna 2018 (ennuste 65 kpl) eli yhteensä vähintään 81 kpl. **INKA ja YHPA:** Työsuojelupakkiin tehtyjen turvallisuuspoikkeamailmoitusten/-havaintojen yhteismäärä on 25 % korkeampi kuin vuonna 2018 (ennuste 8 kpl) eli yhteensä vähintään 10 kpl. **TO:** Työsuojelupakkiin tehtyjen turvallisuushavaintojen yhteismäärä on vähintään 10 kpl.
Esimiesten osaaminen paranee. Kaikki esimiehet ovat saaneet koulutusta tunnistettuihin johtamisen kehityskohteisiin.	**LIIK:** Kaikkien liikennetyönjohtajien esimiesosaaminen on osaamiskartoituksen perusteella vähintäänkin riittävällä tasolla. **INKA:** Esimiesten osaamisen tarve on kartoitettu ja koulutus käynnistetty. **KUPI:** Kaikki esimiehet ovat saaneet räätälöityä esimiesvalmennusta ja heidän tehtävänkuvaukset ovat ajan tasalla. **YHPA:** Kaikki esimiehet osallistuvat käynnistyvään esimiesvalmennukseen. Esimiestyön kehittämiskohteet on tunnistettu.
Systemaattinen seuraajasuunnittelu on käynnistetty, avainkyvykkyyksien kehittämiseen on suunnitelma ja kehitystoimet on aloitettu.	

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

Talous

HKL:n yhteinen tavoite	Yksikkökohtaiset tavoitteet
Toiminnan kokonaistuottavuus (eur/paikka-km) paranee 1 % vuosittain.	**YHPA ja TO:** IT-toiminnanohjausjärjestelmistä on tehty linjaukset ja etenemispäätökset. **YHPA**: YHPA:n kulujen osuus HKL:n kokonaiskuluista kuljettajakoulutuksen muutokset huomioiden ei kasva (2018 tavoite 3,7 %, 2019 luku täsmentyy budjetin myötä).
Liikennöinnin tuntikustannukset (eur/linjatunti) alenevat. Liikennöinnin tuntikustannukset ovat korkeintaan: • RL: -1,2 % ennusteesta 8/2018 • ML: -5,5 % ennusteesta 8/2018	**INKA:** Kuljettajien ajo-olosuhteiden ja taukotiloja kehitetään siten, että ajoajan osuutta työajasta voidaan nostaa. **KUPI:** Teknisistä kalustovioista johtuvien ajamattomien lähtöjen määrä laskee edellisen vuoden tasosta ja on kaikista tilatuista lähdöistä RL: alle 45 kpl/kk, ML: alle 7 kpl/kk. **YHPA:** Vuoden aikana 3 htv hyödynnetty korvaavan työn/sisäisen liikkuvuuden tehtävissä. Kaupunkiraideliikennekuljettajien koulutus on sisään ajettu koulutussuunnitelman mukaisesti ja vuoden 2019 aikana on koulutettu 24 KRL-kuljettajaa.
Kaluston huoltokustannukset (eur/linja-km) alenevat. Kaluston huoltokustannukset ovat korkeintaan: • RL : -3,3 % ennusteesta 8/2018 • ML: -1,5 % ennusteesta 8/2018	**LIIK:** Monitoimikuljettajien määrää on lisätty 40 henkilöllä vuoden 2019 aikana. **INKA:** Kaluston luotettavuus paranee ja luotettavuusvikojen määrä on enintään RL: 200 vikaa/milj.km MLNRV1/2 ja 150 vikaa/milj.km MLNRV3 (Artic), ML: 5 vikaa/milj.km. **KUPI:** Kaluston kunnossapidossa on käytössä 12-3-1 kk tuotantosuunnitelma, joka toimii palvelun resursoinnin (henkilöstö + materiaalit) pohjana päivittäisessä toiminnassa. **YHPA:** Huollon ja kolarikorjausten varaston kierron keskiarvoa nopeutetaan 50 % ja varastoon sidotun pääoman arvoa alennetaan 30 % vuoden 2018 tasosta. Varaston katalogisovellus on 70 % käytössä kaluston varaosien tilaamiseen varastolta. **TO:** Kalustoprosessin käytössä on ajantasaiset kustannustehokkuuden raportit ja kustannuksia voidaan seurata tuotteittain (kunnossapidon komponenteittain). Kaikilla käyttäjillä (yksiköt, prosessit, salkut) on käytössä sama data.
Ratainfran ylläpitokustannukset (eur/linja-km) alenevat. Ratainfran ylläpitokustannukset ovat korkeintaan: • RL : Tavoite täsmentyy myöhemmin	**INKA**: Tarpeettomat rataosuudet on poistettu kunnossapidosta. Kunnossapito-ohjelmat on optimoitu yhdessä KUPI:n kanssa. Radan kunnossapidon prosessi ja suoritteiden seuranta on käytössä. **KUPI:** Kupin ratojen ylläpitomenot eivät ylitä sovittua tasoa.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

• ML: Tavoite täsmentyy myöhemmin	Infran kunnossapidossa on käytössä 12-3-1 kk tuotantosuunnitelma, joka toimii palvelun resursoinnin (henkilöstö + materiaalit) pohjana päivittäisessä toiminnassa. **TO:** Infran prosessien käytössä on ajantasaiset kustannustehokkuuden raportit ja kustannuksia voidaan seurata tuotteittain (kunnossapidon komponenteittain). Kaikilla käyttäjillä (yksiköt, prosessit, salkut) on käytössä sama data.
Kaluston käytön tehokkuus on toimialan parhaimmistoa (kokonaiskäyttöaste 85 % vuonna 2020 ja 90 % vuonna 2024). Kalustopulasta ei aiheudu ajamattomia lähtöjä huolimatta kaluston käyttöasteen noususta	**LIIK:** Kolarien lukumäärä laskee 10 % vuodesta 2018. **INKA ja KUPI**: Kaluston kunnossapitositouma arkipäivän ruuhkapiikissä (klo 16) on RL maksimissaan 14 vaunua (käytettävyys 87 %) ja ML maksimissaan 7 junaa (käytettävyys 85 %). **TO:** Kalustoprosessin käytössä on ajantasaiset kustannustehokkuuden raportit ja kustannuksia voidaan seurata tuotteittain (kunnossapidon komponenteittain).
Investointihankkeiden aikataulun ja kustannusten toteutumista ja ennustetta seurataan kuukausittain earned value -periaatteen mukaisesti suhteessa hankeen ajantasaiseen hanke- ja projektisuunnitelmaan. Projektien hallinta noudattaa toimintajärjestelmän mukaisia toimintatapoja todennetusti.	**YHPA:** IT-salkku käsittelyllä parannetaan hankesuunnittelun tasoa niin, että hankesuunnitelmissa otetaan huomioon taloudellinen vaikutus.

Asiakas

HKL:n yhteinen tavoite	Yksikkökohtaiset tavoitteet
Raitioliikenteen operointisopimuksen valmistelu ja solminen etenee suunnitelman mukaisesti (tavoitteena allekirjoitus 12/2019).	
Metron automatisoinnin valmistelu etenee yhdessä HSL:n kanssa, HKL:n vetämänä tavoitetilan mukaisesti.	
Matkustaja-asiakkaiden tyytyväisyys HKL:ään liikennöitsijänä paranee. Liikennöitsijäarvosana on vähintään vuoden 2016 tasolla: • ML 4,19 • RL 4,03	**LIIK:** RL: Kuljettajien neuvontakyky paranee vuoden 2017 tasolle. ML: Henkilökuntapulasta johtuvien ajamattomien lähtöjen määrä on enintään 0,015 % (ei sisällä liikennehäiriöiden kerrannaisvaikutuksia). Häiriöistä toipuminen on suunnitelmallista niin, että liikennehäiriöiden jälkeen päästään palaamaan normaaleihin aikatauluihin hallitusti saman liikennöintivuorokauden aikana. Asiakkaiden tyytyväisyys liikennehäiriöiden viestintään (kuljettajat / valvomot) paranee. **INKA:** Liikennöinnin luotettavuus paranee vuoden 2018 tasosta (infran ja kaluston viat).

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

	KUPI: Kaluston JOLA-indeksi paranee +5 % vuoden 2018 tasosta. ASTY-tutkimuksen junien/vaunujen siisteysarvosana paranee vuoden 2018 tasosta. **TO:** HKL:n maineen ja brändin hallinta on suunniteltua ja systemaattista. Prosesseja ja toimintaa kehitetään asiakaskokemuksen perusteella. Asiakkaiden tyytyväisyys liikennehäiriöiden viestintään paranee.
Länsimetron asiakkuuden hallinta on vakiintunut ja asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla (esim. >3,5 asteikolla 1-5 mitattuna).	**KUPI, INKA, LIIK:** Länsimetron raportointi on vakiintunutta ja laadukasta. **KUPI:** Infran kunnossapidon huoltojättämä on 0 %. **YHPA:** Länsimetron yhteistyöryhmän toiminta on tehokasta asiakkuuden ohjauksessa ja asiakkuuden hoidon vastuut toteutuvat sovitusti. **TO**: Länsimetron erityistarpeet on huomioitu prosesseissa ja toimintaohjeissa.
Asemien ja pysäkkien turvallisuus ja viihtyisyys, siisteys ja odottamisolosuhteet paranevat edelleen tasaisesti tavoitekauden aikana. Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus on vähintään vuoden 2016 tasolla: • ML 4,18 • RL 4,22	**INKA ja TO:** Metroasemien palveluiden kehittäminen etenee aikataulussa. --> Metroasemien kaupallisen kehittämisen toimenpiteet on hyväksytty HKL:n vuoden 2020 investointisuunnitelmaan. **INKA:** Tilojen suunnittelussa on huomioitu kaikissa suunnitteluvaiheissa asiakaskokemus ja ylläpidettävyys. Raitiovaunupysäkkien esteettömyysindeksi paranee vuoden 2018 tasosta. **KUPI:** Merkittävien vikojen vasteaika (työt käyntiin ja tiedotus) on enintään 1 työpäivä ilmoituksesta, (pl. turvallisuus- ja pelastustoiminnot, joissa reagointiaika nopeampi), muissa enintään 3 työpäivää ilmoituksesta. **YHPA:** Järjestyksenvalvonnan kilpailutuksen myötä palvelun taso säilyy vähintään ennallaan ja uusi sopimus mahdollistaa palvelun kehittämisen edelleen. **TO:** Esteettömyyden taso paranee vuoden 2018 tasosta.
Kaupunkipyöräpalvelu laajenee itään. Pyörien käyttäjätyytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2017 tasolla.	**TO:** Kaupunkipyöräpalvelu laajenee itään. Pyörien käyttäjätyytyväisyys säilyy vähintään vuoden 2017 tasolla (käyttökokemus 3,89; Net Promoter Score NPS 65). Liityntäpysäköinnin kehittämisen toimenpiteet etenevät suunnitellusti.
Liikennöinnin luotettavuus paranee vuoden 2017 tasosta. Ajettujen lähtöjen osuus on vähintään • ML 99,90 % • RL 99,86 %	**INKA ja KUPI:** Teknisistä kalustovioista johtuvien ajamattomien lähtöjen määrä vähenee edellisen vuoden tasosta ja on kaikista tilatuista lähdöistä RL: alle 45 kpl/kk, ML: alle 7 kpl/kk. Kaluston luotettavuus paranee ja luotettavuusvikojen määrä on enintään RL: 200 vikaa/milj.km MLNRV1/2 ja 150 vikaa/milj.km MLNRV3 (Artic), ML: 5 vikaa/milj.km. **KUPI:** Infran ennakoivaa kunnossapitoa tehdään kunnossapito-ohjelman mukaan, huoltojättämä on 0 %.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

	Teknisistä infravioista johtuvien ajamattomien lähtöjen määrä lähtöjen määrä laskee 10 % vuoden 2018 tasosta ja on kaikista tilatuista lähdöistä RL: enintään 35 kpl/kk, ML: enintään 47 kpl/kk. **YHPA**: Kuljettajakoulutuksen tehostamistoimenpiteet on toteutettu ja valmistuvien kuljettajien määrä nousee 10 % vuodesta 2018. Kaupunkiraideliikennekuljettajien koulutus on sisään ajettu koulutussuunnitelman mukaisesti ja vuoden 2019 aikana on koulutettu 24 KRL-kuljettajaa.
Raitioliikenteen keskinopeus kasvaa muiden Eurooppalaisten kaupunkien tasolle. HKL toteuttaa raitioliikenteen kehittämisohjelman toimenpiteet suunnitellusti.	**LIIK:** Raitioliikenteen keskinopeus kasvaa muiden Eurooppalaisten kaupunkien tasolle. **INKA:** HKL:n toimenpiteet toteutuvat Raitioliikenteen kehittämissuunnitelman (RAKO) mukaisesti. Kuljettajilta saadun infrapalautteiden käsittely ja vienti osaksi KYMP:n suunnitelmaa ja rekisteriä on varmistettu. **KUPI:** 70 % (100 % 2020 huhtikuussa) raitiovaunukaluston pyöristä on vaihdettu leveisiin pyöriin. **TO:** Käytössä on digitaalinen sovellus kuljettajien infraa koskevien palautteiden keräämiseksi ja analysoimiseksi.

Kehittäminen

HKL:n yhteinen tavoite	Yksikkökohtaiset tavoitteet
Kokonaisenergiankulutus (MWh/milj.paikka-km) laskee 1 % vuodessa.	**TO ja INKA**: Energiankulutuksen seurantaan on käytössä yksiselitteiset mittarit. **LIIK:** Metron ajoenergian kulutus laskee 7 % vuoden 2018 tasosta. 80 raitiovaunun kuljettajaa on käynyt taloudellisen ja turvallisen ajon koulutuksen / EAK:n. **INKA:** Elinkaari- ja energiakustannukset on huomioitu kaikissa investointien suunnitteluvaiheissa (tarveselvityksestä hankesuunnitteluun ja hankintaan). Energiakatselmukset ovat ajan tasalla ja niiden toteutuksesta on tehty suunnitelma kiinteistökohtaisesti. HKL:llä on suunnitelma aurinkoenergian hyödyntämisestä omissa kiinteistöissä. **KUPI:** Energiatehokkuus tuotantotiloissa kasvaa +3 % vuoden 2018 tasosta. **YHPA:** Taloudellisen ajon koulutuksen saa 80 kuljettajaa.
HKL:ssä työskennellään systemaattisesti strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja hankkeet ovat 100 % aikataulussa. Talon tasoiset kehitysohjelmat (OMH,	**LIIK:** 90 % yksikön tehtävälistan tehtävistä toteutuu aikataulussa. **YHPA:** Turvallisuuden kehitysohjelman toimenpiteet on määritelty ja toteutuksen vastuut ovat selkeät. HR-partner -toiminta on vakiintunut.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

Opera, Turvallisuus, Henkilöstöohjelma) toteutuvat aikataulussa ja saavuttavat tavoitteet. Yksiköt ovat sitoutuneet ohjelmiin ja seuraavat toteutumista yksikkötasoisesti.	Pätevyyksienhallinta on organisoitu järjestelmällisesti (SYMPA).
HKL:n oman aloitetoiminnan laajuus ja vaikuttavuus kasvaa. HKL:llä on käytössä digitaalinen, mobiilisti käytettävä sovellus ideoiden ja palautteiden keräämiseksi henkilöstöltä.	**Kaikki:** HKL:llä on käytössä digitaalinen, mobiilisti käytettävä sovellus ideoiden ja palautteiden keräämiseksi henkilöstöltä. 60 % ideapalkituista aloitteista käsitellään/toteutuksesta sovitaan 6 kk:n kuluessa palkitsemisesta yksikössä. **INKA:** Yksiköllä on käytössä viestintään ja projektinhallintaan digitaalisia sovelluksia. Raide-Jokerin kokemuksia hyödynnetään aktiivisesti yksikön käytäntöjen kehittämisestä.
Toiminta on prosessien mukaista. Prosesseja ja ohjeistusta kehitetään systemaattisesti tarpeen mukaan. Kunnossapidon laatumääritteet ja suoriteseuranta on käytössä. Suoritteiden ja kustannusten seurantaan on käytössä vakioitu järjestelmä/toimintamalli. Infran kunnossapidon seuranta on vakioitunut.	**LIIK:** Liikennetyönjohdolla on kattavat toimintaohjeet. **KUPI:** Prosessityhmätoiminta on vakiintunut ja kehittäminen on määrätietoista. Kunnossapito-ohjelmat ovat käytössä operatiivisella tasolla, poikkeamaseuranta on säännöllistä. Suorite- ja kustannusseuranta on vakioitunut sekä kaluston että infran kunnossapidossa.
Riskienhallinnan prosessi on käytössä ja tuotokset on dokumentoitu HKL-tasolla ja yksiköissä.	**KAIKKI:** Riskienhallinnan prosessi on käytössä ja tuotokset dokumentoitu yksikössä. Vuodelle 2019 määritellyt toimenpiteet toteutettu. **YHPA ja TO:** Riskienhallinnan prosessi on integroitu toimivaksi osaksi pääprosesseja. **TO:** Sisäisiä auditointeja hyödynnetään osana riskienhallinnan kehittämistä.
HKL:n tilaaja-asiakkaat ja sidosryhmät arvostavat HKL:ää yhteistyökumppanina. Näiden tyytyväisyys HKL:n toimintaa kohtaan paranee merkittävästi. Kumppanuusindeksi on vähintään 77 % (vastausten ”erittäin hyvä” ja ”hyvä” osuus kaikista vastauksista).	**INKA:** INKA:n merkittävimpien kumppaneiden (HSL, LM ja Espoo) tulos paranee vuoden 2018 tasosta. **KUPI:** Tavoitteena on siirtyä tilaaja-tuottaja-asetelmasta kumppanuussuhteeseen yksikön merkittävimpien toimittajien kanssa. **YHPA ja TO:** Toimittajavastaukset pystytään erottelemaan muiden kumppanien vastauksista. **TO:** Vastuullisuuden kokonaisuus ja mittarit on määritelty. Vastuullisuudesta viestitään systemaattisesti.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

3. KÄYTTÖTALOUS, RAHOITUS JA INVESTOINNIT 2019

3.1. Käyttötalous 2019

HKL:n tulostavoite on 0. Samalla tulostavoite on kaupungin talousarviossa sitova tavoite.

HKL:n liikevaihto on 224,2 (2018: 201,8) milj. euroa vuonna 2019. Liikevaihto muodostuu seuraavista eristä:

- HSL:ltä laskutettavista liikennöintikorvauksista raitioliikenteestä 54,4 (2018: 52,0) milj. euroa, metroliikenteestä 42,0 (2018: 41,5) milj. euroa ja Suomenlinnan lauttaliikenteessä 5,0 (2018: 3,6) milj. euroa eli yhteensä 101,4 (2018: 97,1) milj. euroa.

- HSL:ltä laskutettavasta infrakorvauksesta 87,4 (2017: 78,0) milj. euroa. Infrakorvaus sisältää metro-, raitio-, juna-, bussi- ja lauttaliikenteenliikenteen infraomaisuuden pääomakuluja sekä ylläpito- ja hallintokuluja.

- Helsingin kaupungilta saatavasta tuesta 21,8 (2018: 14,9) milj. euroa. Tuella korvataan sellaiset infran kaltaiset menoerät, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä HSL:n perussopimuksen mukaan. Länsimetron pääomavastikekulut nostavat kaupungin tukea vuonna 2019.

- Muista myyntituotoista 13,7 (2018: 11,5) milj. euroa, joka sisältää pääosin laskutusta länsimetron huolto- ja kunnossapitotöistä LM Oy:ltä.

Valmistusta omaan käyttöön on 6,7 (2018: 5,7) milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä, vanhojen raitiovaunujen peruskorjauksia sekä HKL:n hankepalveluiden ja Raide-Jokeri-hankkeen menot.

Liiketoiminnan muut tuotot, 19,6 (2018: 19,2) milj. euroa, koostuvat pääosin vuokra- ja mainostuloista.

Aineita ja tarvikkeita on budjetoitu 21,6 (2018: 19,5) milj. euroa. Suurin erä on sähkömaksut 12,0 (2018: 11,3) milj. euroa. Sähkömaksujen nousua johtuu länsimetron asemien ja länsimetron liikennöinnin sähkömenoista.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

Ulkopuolisten palvelujen ostoihin on budjetoitu 47,5 (2018: 38,9) milj. euroa. Suurimmat yksittäiset menoerät ovat vartiointi 7,3 (2018: 7,3) milj. euroa, asiantuntijapalvelut 7,0 (2018: 5,7) milj. euroa, Suomenlinnan lauttaliikenteen korvaus 5,4 (2018: 4,0) milj. euroa, ratojen korjaukset ja huollot 3,6 (2018: 2,0) milj. euroa, koneiden korjaukset 2,8 (2018: 2,1) milj. euroa, rakennusten siivoukset 2,7 (2018: 2,3) milj. euroa ja rakennusten kunnossapito 2,7 (2018: 1,2) milj. euroa.

Palkkojen ja palkkioiden arvioidaan olevan 53,4 (2018: 49,9) milj. euroa. Henkilösivukulut ovat yhteensä 14,6 (2018: 13,6) milj. euroa. HKL:n keskimääräinen henkilömäärä on 1 284 henkilöä vuonna 2019 eli 45 henkilöä vuotta 2018 enemmän. Henkilömäärän nousu johtuu pääosin uusien raitio- ja metrokuljettajien palkkaamisesta. Palkoissa on mukana noin 2,0 %:n palkankorotusvaraus vuodesta 2018.

Vuoden 2018 poistot ovat 47,9 (2018: 44,1) milj. euroa. Poistotasoa nostaa erityisesti uusien raitiovaunujen poistot ja uuden kulunvalvontajärjestelmän käyttö kantametron puolella.

Liiketoiminnan muut kulut ovat 30,6 (2018: 24,7) milj. euroa. Liiketoiminnan muissa kuluissa suurin erä on vuokrat ja vastikkeet. HKL:n Länsimetro Oy:lle maksamat hoito- ja rahoitusvastikkeet nostavat vastikemenoja 5,9 milj. eurolla vuodesta 2018.
Lainojen korkokulut ovat 5,5 (2018: 4,3) milj. euroa vuonna 2019. HKL maksama tuottotavoite pääomalle A on 9 % eli 8,4 milj. euroa vuodessa. Lisäksi HKL palauttaa Helsingin kaupungille HSL:ltä laskutetut infraomaisuuden korkotuotot 19,5 (2018: 19,5) milj. euroa. Vastaavat korkotuotot ovat tulona HSL:ltä HKL:n liikevaihdossa.

HKL:n tulos ennen varauksien muutoksia on 1,3 (2018: 3,6) milj. euroa vuonna 2019.

Investointivarauksien lisäyksiä on budjetoitu 4,0 milj. euroa ja poistoerojen vähennyksiä 2,7 milj. euroa.

3.2. Investoinnit ja rahoitus 2019

HKL:n nettoinvestoinnit ovat 172,6 milj. euroa. Vuoden 2019 suurimmat investointikohteet ovat Artic-raitiovaunut 37,7 milj. euroa, Raide-Jokerin ratainfran investoinnit 33,8 milj. euroa, M100-metrojunien peruskorjaus 7,7 milj. euroa, Raide-Jokerin varikko 5,0 milj. euroa, Helsingin metron asetinlaite 4,4 milj. euroa ja Sörnäisten metroaseman muutokset sekä vesieristeen korjaaminen 4,0 milj. euroa.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

HKL on budjetoinut valtionapua 3,6 milj. euroa Raide-Jokeriin.

Uutta lainaa (kaupungin sisäistä) arvioidaan nostettavan 265,8 milj. euroa vuonna 2019. Talousarviossa lainamäärä oli 266,6 milj. euroa.

Omavaraisuusaste on 41,3 % (2018: 46,4) vuonna 2019.

3.3. Vaikutus kaupungin talouteen 2019

HKL:n vaikutus kaupungin talousarvioon tulee kolmen erän kautta: peruspääoman tuotto, HSL:n infrakoron palautus ja kaupungin suora tuki HKL:lle. HKL:n nettovaikutus kaupungin talouteen on 6,2 milj. euroa vuonna 2019.

HKL maksaa peruspääoman tuottoa kaupungille siitä omaisuudesta, joka siirrettiin HKL:lle 1.1.1995, kun HKL:stä tuli liikelaitos. Peruspääoman tuottoprosentti on 9. HKL maksaa peruspääoman tuottoa 8,4 milj. euroa vuosittain.

HSL:n infrasopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa infraomaisuudesta laskennallista korkoa HSL:ltä. Saman koron HKL palauttaa suoraan kaupungille. HSL:n infrakorko, jonka HKL palauttaa kaupungille, on 19,5 milj. euroa vuonna 2019.

Kaupunki maksaa HKL:lle suoraa tukea 21,8 milj. euroa vuonna 2019. HKL tarvitsee kaupungin suoraa tukea, koska HKL:llä on inframenoja, joita HKL ei voi laskuttaa HSL:ltä tai muilta tahoilta. HSL:n ja kaupunkien välisessä infrasopimuksessa on määritelty, että infran pääomakuluista kaupungit voivat laskuttaa puolet HSL:ltä. Toinen puolisko infran pääomakuluista jää suoraan kaupunkien maksettavaksi; Helsingin osalta HKL laskuttaa infraomaisuuden poistoista 50 % kaupungilta ja infraomaisuuden hankintaan kohdistetut todelliset korkokulut 100 %:sti, koska HKL palauttaa HSL:ltä laskutettavan laskennallisen infrakoron täysimääräisesti kaupungille. Lisäksi HSL:n infrasopimuksessa on rajattu pois tiettyjä infratoimintoja kuten liityntäpysäköinti ja polkupyöräinfra. Kaupungin tukeen sisältyy myös Suomenlinnan tavaraliikennekorvaus, johon HKL ei saa erillistä korvausta muualta.

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

TULOSLASKELMA 1000 €	Tilinpäätös 2017	Ennuste 2018	Talousarvio 2019	Tulosbudjetti 2019
LIIKEVAIHTO				
Tuki kaupungilta	18 935	14 938	22 885	21 758
Liikennöintikorvaukset	91 200	97 083	105 010	101 373
Infrakorvaukset	67 110	78 018	86 175	87 352
Muut myyntitulot	3 392	11 753	14 075	13 715
	180 637	**201 791**	**228 144**	**224 198**
Valmistus omaan käyttöön	5 407	5 672	6 329	6 719
Liiketoiminnan muut tuotot	20 081	19 184	18 103	19 567
	25 488	**24 856**	**24 432**	**26 287**
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:				
Ostot tilikauden aikana	-14 950	-19 514	-20 888	-21 634
Ulkopuoliset palvelut				
SLL-korvaus	-3 701	-4 050	-5 050	-5 400
Muiden palvelujen ostot	-30 811	-34 846	-41 323	-42 090
	-49 461	**-58 409**	**-67 262**	**-69 124**
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-49 633	-49 943	-52 873	-53 395
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-12 169	-11 655	-12 361	-12 746
Muut henkilösivukulut	-2 624	-1 983	-2 078	-1 896
	-64 426	**-63 582**	**-67 312**	**-68 037**
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-48 329	-44 078	-51 812	-47 932
	-48 329	**-44 078**	**-51 812**	**-47 932**
Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokrakulut	-13 932	-23 086	-27 390	-29 291
Muut kulut	-1 707	-1 577	-1 211	-1 270
	-15 639	**-24 664**	**-28 601**	**-30 561**
LIIKEYLIJÄÄMÄ	**28 270**	**35 913**	**37 589**	**34 830**
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	33	2	0	0
Korkokulut				
Kaupungin lainasta	-1	-357	-3 648	-1 849
Muista lainoista	-3 795	-3 981	-3 406	-3 682
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-12 143	-19 479	-20 197	-19 545
Muut rahoituskulut	-29	-18	0	0
	-24 377	**-32 275**	**-35 693**	**-33 518**
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	**3 893**	**3 638**	**1 896**	**1 312**
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	**3 893**	**3 638**	**1 896**	**1 312**
Varausten ja rahastojen muutos				
Poistoeron vähennys	2 975	-2 190	2 647	2 708
Vapaaehtoisten varausten lisäys	-3 893	1 192	-4 544	-4 020
	-918	**-998**	**-1 896**	**-1 312**
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	**2 975**	**2 640**	**0**	**0**

3.1. HKL:n tuloslaskelma

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

RAHOITUSLASKELMA 1000 €	Tilinpäätös 2017	Ennuste 2018	Talousarvio 2019	Tulosbudjetti 2019
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Tulorahoitus				
Liikeylijäämä (-alijäämä)	28 270	35 913	37 589	34 830
Poistot ja arvonalennukset	48 329	44 078	51 812	47 932
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	-8 442	-8 442
Infrakorko	-12 143	-19 479	-20 197	-19 545
Korkokulut kaupungin lainasta	-1	-357	-3 648	-1 849
Muut	-3 791	-3 997	-3 406	-3 682
	52 195	**47 717**	**53 708**	**49 244**
Investoinnit				
Investoinnit	-73 451	-117 605	-167 239	-176 184
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	5 000	11 143	3 575
Pysyvien vastaavien myyntituotot	1 074	0	0	0
	-72 377	**-112 605**	**-156 096**	**-172 609**
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	**-20 182**	**-64 888**	**-102 388**	**-123 365**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikainen				
Kaupungilta saatujen lainojen lisäys	0	130 000	266 593	265 758
Kaupungilta saatujen lainojen vähennys	-1 988	-1 988	-18 688	-18 688
Muilta saatujen lainojen vähennys	-13 085	-13 967	-13 085	-13 085
Lyhytaikainen				
Muilta yrityksiltä saatujen lainojen muutos	1 538	0	0	0
	-13 534	**114 045**	**234 821**	**233 986**
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-87	0	0	0
Yhdystilisaamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	0	0	-637	0
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	59 103	-54 245	-131 797	-110 621
Saamisten muutos, lisäys (-), vähennys(+)	-32 608	5 000	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-2 576	0	0	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	4 653	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	5 113	0	0	0
	33 598	**-49 245**	**-132 433**	**-110 621**
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	**20 064**	**64 800**	**102 388**	**123 365**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**-118**	**-88**	**0**	**0**
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	89	1	1	1
Rahavarat 1.1.	207	89	1	1
	-118	**-88**	**0**	**0**

3.2. HKL:n rahoituslaskelma

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2017	Ennuste 2018	Talousarvio 2019	Tulosbudjetti 2019
Toiminnan laajuus				
Liikevaihto, milj. €	180,6	201,8	228,1	224,2
Liikevaihdon muutos, %	12,6	11,7	13,1	11,1
Tulos ja kannattavuus				
Liikevoitto, milj. €	28,3	35,9	37,6	34,8
Liikevoitto, %	15,7	17,8	16,5	15,5
Rahoitustulos, %	28,9	23,6	23,5	22,0
Kokonaispääoman tuotto, %	3,1	3,7	3,6	3,3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,0	4,7	4,0	3,7
Rahoitus				
Omavaraisuusaste, %	49,3	46,4	42,1	41,3
Quick ratio	0,3	0,3	1,3	0,8
Current ratio	0,3	0,3	1,4	1,0
Muut tunnusluvut				
Henkilöstö keskimäärin	1231	1239	1263	1 284
Liikevaihto/henkilö (1000 €)	147	163	181	175
*) Tuottavuus (2016=100)	101	128	123	120
Paikkakilometrit, milj	3 033,1	4 194,6	4 392,9	4 321,3
**) Paikkakilometrikustannus (€)	0,068	0,054	0,057	0,058

*) Tuottavuus raitio- ja metroliikenteen painotettua paikkakilometri-indeksiä kohti

**) vuosien 2017 ja 2018 kustannukset muutettu vuoden 2019 rahanarvoon tilastojen mukaisella ja Valtiovarainministeriön ennusteen mukaisella hintatason muutoksella

3.3. HKL:n tunnusluvut

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

HKL:n investoinnit yhteensä vuonna 2019, M€

Omaisuuslaji	TB 2019	TA 2019
Liikennöintikalusto	56,2	45,5
Rata- ja ratasähkö	71,2	64,1
Asemat	14,8	12,1
Varikot ja valvomot	13,9	24,9
Muu liikenneinfra	4,8	3,9
Muu tuotanto-omaisuus	5,9	0,9
IT	4,2	4,7
Kohdistamattomat investoinnit/varaus	1,5	0,0
Yhteensä	**172,6**	**156,1**

3.4. HKL:n investoinnit vuonna 2019, M€

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

HKL:n isoimmat investoinnit 2019 omaisuuslajeittain, M€

Liikennöintikalusto	TB 2019
Artic-raitiovaunut (10 kpl), toimitus 2019	24,5
M100-metrojunien peruskorjaus	7,7
Artic-raitiovaunut (40 kpl), toimitus 2013-2017	7,5
Artic-raitiovaunut (20 kpl), toimitus 2018	5,7
M300-metrojunien optiohankinta (5 kpl), toimitus 2020-luvulla	3,7
Vanhojen raitiovaunujen täyskorjaus	2,7
Vanhojen raitiovaunujen ohjaamoilmastoinnin kehittäminen	1,3
Raide-Jokerin raitiovaunut (29 kpl), toimitus 2020-luvulla	1,2
Muut liikennöintikalustoinvestoinnit	2,0
Yhteensä	**56,2**

Rata- ja ratasähkö	TB 2019
Raide-Jokeri	33,8
Helsingin metron asetinlaite (Mipro)	4,4
Raitiotie, Telakkaranta, Telakkakatu-Eiranranta	3,2
Raitiotie, Hämeentie, Junatiensilta-Hakaniemi	3,0
Raitiotie, Atlantinkatu ja Länsiterminaali	1,7
Siilitie metron syöttöaseman saneeraus	1,6
Kruunusillat	1,5
Ruoholahti metron syöttöaseman saneeraus	1,5
Hernesaaren raitiotien sähkönsyöttöaseman saneeraus	1,4
Meilahden raitiotien sähkönsyöttöaseman saneeraus	1,2
Kulosaari metron syöttöaseman saneeraus	1,0
Muut rata- ja ratasähköinvestoinnit	17,0
Yhteensä	**71,2**

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

Asemat	TB 2019
Sörnäisten metroaseman muutokset ja vesieristeen korjaaminen	4,0
Herttoniemen metroaseman rakennekorjaukset	2,2
Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjaus	1,8
Pasilan keskustakorttelin KVR-urakka (HKL:n osuus)	1,3
Metroasemien liiketilojen kaupallinen kehittäminen	0,7
Muut metroasemainvestoinnit	4,8
Yhteensä	**14,8**

Varikot ja valvomot	TB 2019
Raide-Jokerin raitiovaunuvarikko (Roihupelto)	5,0
Metrovarikon säilytyshallin vesikatto	1,3
Roihupellon uusi bussivarikko	1,2
Kruunusillat raitiovaunuvarikko (Laajasalo)	1,0
Muut varikko- ja valvomoinvestoinnit	5,4
Yhteensä	**13,9**

Muu liikenneinfra	TB 2019
Sähköisten kumipyöräkulkuneuvojen latausasemat, vaihe 2	1,9
Pasilan keskustakorttelin joukkoliikenneyhteyksien parantaminen	1,0
Mosaiikkitorin pysäköintilaitoksen kansirakenteen korjaus	0,5
Sähköisten kumipyöräkulkuneuvojen latausasemat, vaihe 1	0,4
Kauppatorin terminaalirakennus ja laiturijärjestely	0,4
Muut liikenneinfrainvestoinnit	0,6
Yhteensä	**4,8**

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

Muu tuotanto-omaisuus	TB 2019
Uuden ratakuorma-auton hankinta, metro	2,1
Tunnelipesuvaunun hankinta, metro	0,8
Nostokoriauton hankinta, raitio	0,8
Junanpesukone, metro	0,5
Käytetyt rata-autot (2kpl), metro	0,5
Muut tuotanto-omaisuusinvestoinnit	1,2
Yhteensä	**5,9**

IT	TB 2019
Ajosimulaattori	1,5
Kokonaisturvallisuuden tilannekuvajärjestelmä	1,0
TOMERA-toiminnanohjausjärjestelmä, metro	0,9
Toiminnanohjausjärjestelmä, laajennus	0,5
Muut IT-investoinnit	0,3
Yhteensä	**4,2**

3.5. HKL:n isoimmat investoinnit vuonna 2019 omaisuuslajeittain, M€

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi

4. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2019

		Ennuste 2018	2018	Tulosbudjetti 2019	2019
		MÄÄRÄ	HTV	MÄÄRÄ	HTV
YHPA	toimihenkilöt	92	91	131	130
	tuntipalkkaiset	9	9	9	9
	Yhteensä	**101**	**100**	**140**	**139**
TO	toimihenkilöt	11	11	11	11
	Yhteensä	**11**	**11**	**11**	**11**
INKA	toimihenkilöt	64	63	71	70
	Yhteensä	**64**	**63**	**71**	**70**
KUPI	toimihenkilöt	55	54	63	63
	tuntipalkkaiset	300	297	294	290
	Yhteensä	**355**	**351**	**356**	**353**
LIIK	toimihenkilöt	94	94	95	95
	kuljettajat	605	568	610	572
	tuntipalkkaiset	7	7	7	7
	Yhteensä	**706**	**669**	**712**	**674**
KON		2	2	1	1
	Yhteensä	**1 239**	**1 189**	**1 284**	**1 248**

* Henkilömäärä ja henkilötyövuodet ovat keskimäärin vuoden aikana.
* Henkilötyövuosi on yhden täyttä työaikaa tekevän henkilön koko työvuosi.

4.1. HKL:n henkilömäärät ja -työvuodet vuosina 2018-2019

HKL
Toinen linja 7 A, 00530 Helsinki
PL 1400, 00099 Helsingin kaupunki
hkl@hel.fi
(09) 310 1071
www.hkl.fi